

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
25 maart 2026

Kenmerk
DGA-PAV / 105437996

Kopie aan

Bijlage(n)

nota
TER BESLISSING

Publicatie CBS-monitor Fosfaat- en stikstofexcretie
in dierlijke mest, vierde kwartaalrapportage 2025

Parafenroute

Aanleiding

Op 8 april 2026 publiceert het CBS de vierde kwartaalrapportage 2025 van de CBS-monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest met daarin gegevens over de verwachte mestproductie in 2025. Op dezelfde dag worden de Eerste en Tweede Kamer hierover schriftelijk geïnformeerd, waarbij op verzoek van de Tweede Kamer (motie Vedder c.s.) ook het effect van deelname aan de vrijwillige beëindigingsregelingen Lbv en Lbv-plus op de mestproductie wordt betrokken.

Geadviseerd besluit

Uw wordt geadviseerd:

- de brieven aan de Eerste en de Tweede Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

- Het CBS verwacht op basis van een voorlopige prognose dat in 2025 de fosfaatexcretie van de Nederlandse veestapel het nationale plafond met 4,2% zal overschrijden. De stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel in 2025 zal naar verwachting 1,6% onder het nationale plafond uitkomen.
- Op sectoraal niveau verwacht het CBS dat in 2025 de melkveehouderij het sectoraal fosfaatproductieplafond zal overschrijden en dat de varkenshouderij zowel het sectoraal fosfaatproductieplafond als ook het sectoraal stikstofproductieplafond zal overschrijden.
- Op basis van de gegevens van RVO over de deelname aan LBV en LBV-plus per 12 januari 2026 en bij een veronderstelde, definitieve deelnamepercentage van 90% is de inschatting dat op termijn de mestproductie in de varkenshouderij voor zowel fosfaat als stikstof lager zal zijn dan het sectorale mestproductieplafond.
- Definitieve cijfers over de mestproductie in 2025 zullen in het najaar van 2026 beschikbaar komen.

- Pas dan zal duidelijk worden of er ook daadwerkelijk sprake is van een overschrijding van de nationale en sectorale mestproductieplafonds en of aanvullende maatregelen getroffen moeten worden.
- Zo er al aanvullende maatregelen getroffen moeten worden, dan zullen deze geplaatst moeten worden in de context van de opgaven uit het coalitieakkoord, die belegd zijn in de ministeriële taskforce landbouw, natuur en stikstof.
- De belangstelling politiek en maatschappelijk voor de (cijfers uit de) CBS-kwartaalrapportages en de Kamerbrieven hierover is groot.
- De verwachting is dat vooral de varkenshouderij zeer kritisch zal zijn op de (cijfers uit de) vierde kwartaalrapportage 2025, omdat het CBS is uitgegaan van de dieren die op 1 april 2025 gehouden werden en in deze cijfers nog geen rekening is gehouden met een afname van de mestproductie in 2025 als gevolg van beëindiging van veehouderijlocaties na 1 april 2025.
- In is de laatste alinea van de brief is het vervolgproces weergegeven.

Toelichting

- Op verzoek van LVVN stelt het CBS aan het einde van ieder kwartaal een berekening samen van de verwachte mestproductie in het lopende jaar door de Nederlandse veestapel.
- Voor de vierde kwartaalrapportage 2025 baseert het CBS zich bij de berekening voor het aantal dieren op de I&R-gegevens per 1 januari 2026 voor runderen en de landbouwtelling 2025 met voor het aantal varkens 1 april 2025 als peildatum en voor het aantal kippen 1 december 2025 als peildatum.
- Het effect van deelname aan de vrijwillige beëindigingsregeling Lbv en Lbv-plus op het aantal varkens en daarmee de verlaging van de mestproductie in de varkenshouderij komt hierdoor niet of nauwelijks tot uiting in de vierde kwartaalrapportage 2025.
- Er is dus sprake van een zekere mate van onzekerheid over de door het CBS verwachte overschrijding van het sectorale mestproductieplafond voor de varkenshouderij.
- Te verwachten is dat pas in de tweede kwartaalrapportage 2026, die onder meer gebaseerd is op het voorlopige aantal dieren in de landbouwtelling 2026, het effect van deelname aan de Lbv en Lbv-plus op de mestproductie door de Nederlandse veestapel duidelijker tot uiting zal komen.
- De tweede kwartaalrapportage 2026 zal naar verwachting in de loop van augustus 2026 gepubliceerd worden.